

مجدالدین معلمی مدیرعامل بنیاد ملی کتاب در گفت‌وگو با «ایران»:

همزمانی بخش مجازی و فیزیکی نمایشگاه به نفع مردم نیست

شود، بنابراین سال‌ها است تلاش می‌کنند نمایشگاه کتاب را کم‌رنگ کرده و به تدریج حذف کنند. این قضیه خصوصاً سال گذشته خیلی پررنگ بود و خیلی سعی داشتند این اتفاق بیفتد، اما تنها دستاوردها این شد که «نمایشگاه مجازی» را علم کردند. برخی سعی دارند با خارجی کردن نمایشگاه، تخصصی و منحصر کردنش به اهالی فرهنگ و کتاب، این نمایشگاه عمومی را به یک نمایشگاه تخصصی تبدیل کنند، در حالی که تمام دنیا آرزویشان این است که نمایشگاه تخصصی شان مثل ما نمایشگاه عمومی باشد و مردمشان از این فرصت فرهنگی استفاده کنند.

فرهنگی / نمایشگاه کتاب تهران به عنوان یکی از بزرگ‌ترین رویدادهای فرهنگی ایران هر ساله در اردیبهشت‌ماه برگزار می‌شود. امسال هم سی و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب از ۲۰ تا ۳۰ اردیبهشت‌ماه با شعار «آینده خواندنی است» در محل مصلای تهران برگزار می‌شود. به این بهانه با مجدالدین معلمی، مدیرعامل و عضو هیأت مدیره بنیاد کتاب گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید:

مدیرعامل بنیاد کتاب می‌گوید: امسال هدف‌گذاری ما این است که مجموعه کتاب‌های منتشره توسط نشرهای سازمان تبلیغات اسلامی به دو میلیون جلد کتاب برسند.

برخی سعی دارند با خارجی کردن نمایشگاه، تخصصی و منحصر کردنش به اهالی فرهنگ و کتاب، این نمایشگاه عمومی را به یک نمایشگاه تخصصی تبدیل کنند، در حالی که تمام دنیا آرزویشان این است که نمایشگاه تخصصی شان مثل ما نمایشگاه عمومی باشد

نمایشگاه مجازی

وقتی نظر معلمی را درباره نمایشگاه مجازی جویا می‌شویم پاسخ می‌دهد: هر چند نمایشگاه مجازی، عدالت را در خرید برای تمام مردم ایران فراهم می‌کند اما نمایشگاه مجازی می‌توانست در مقطعی غیر از نمایشگاه کتاب مثلاً یک هفته بعد از برگزاری «نمایشگاه حضوری» باشد تا مخاطب نمایشگاه حس نکند با نیامدن هم می‌تواند به کتاب برسد و ضرورت آمدن به نمایشگاه خدشه‌دار نمی‌شد. هم‌اکنون همزمانی این دو نمایشگاه باعث خدشه‌دار شدن حضور فیزیکی مردم می‌داند، در حالی که حضور مردم در فضای فرهنگی، هم به اهالی فرهنگ روحیه می‌دهد و هم برای خود مردم حس مطلوبی دارد.

مجدالدین معلمی در پایان می‌گوید: به لحاظ مخاطب و استقبال مردم، نمایشگاه بین‌المللی کتاب نمایشگاه محبوبی است و مردم کتاب را دوست دارند و این نشان می‌دهد مردم ما علاقه‌مند به فضای فرهنگی هستند. تصور این است که امسال هم اقبال عمومی خواهیم داشت و خوشبختانه مردم همچنان کتاب می‌خرند.

در رشته و در هر رشته ۵۰ کتاب خوب را به مخاطبان معرفی می‌کنیم. تصور این است که نمایشگاه سی و چهارم هم مثل سال‌های قبل برپا خواهد بود.

شیوه کار تبلیغی
مدیرعامل بنیاد کتاب درباره شیوه کار تبلیغی که در دستور کار بنیاد کتاب است اظهار می‌دارد: امسال سعی می‌کنیم در متروها مستقر باشیم و ورودی نمایشگاه را پوشش دهیم. دفترچه‌های راهنمای معرفی کتاب خوب را در موضوع خانواده، کودک و نوجوان و تاریخ داستان و ادبیات خواهیم داشت. امسال مجموعه نشرهای بنیاد کتاب سازمان تبلیغات اسلامی با هزار عنوان کتاب در نمایشگاه حضور دارد و کتاب‌های چاپ اولمان به رسیده است.

معلمی می‌افزاید: امسال هدف‌گذاری بنیاد کتاب این است که مجموع نسخه‌های منتشر شده به دو میلیون جلد کتاب برسد که این رقم نسبت به سال قبیل تقریباً یک سوم بیشتر است؛ ضمن اینکه هدف‌گذاری مهم امسال سازمان تبلیغات، توسعه

حضور پررنگ

مدیرعامل بنیاد کتاب با اشاره به اینکه مجموعه نشرهای سازمان تبلیغات اسلامی از قدیم در نمایشگاه بین‌المللی کتاب حضور پررنگی داشته‌اند، اظهار می‌کند: ما همیشه نمایشگاه بین‌المللی کتاب را جدی گرفته‌ایم، چون این نمایشگاه مهم‌ترین آوردگاهی است که می‌توانیم مستقیماً با مردم در ارتباط باشیم و محصولات خودمان را عرضه کنیم. نمایشگاه همیشه برای ما مطلوب بوده و امسال نیز همه نشرهایمان به اتفاق در نمایشگاه حضور دارند و از قبل هم برنامه‌ریزی‌هایی شده است که حضور مؤثری باشد.

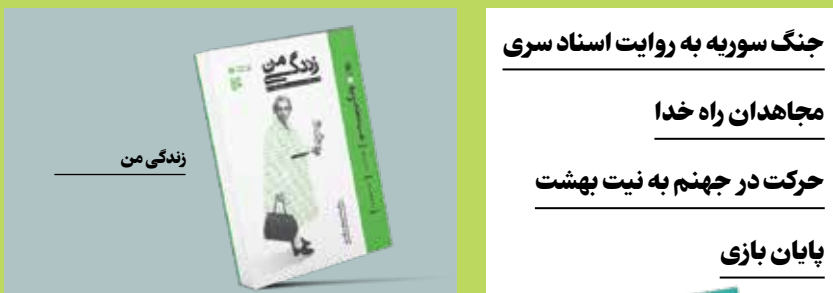
معلمی از فعالیت‌های تبلیغی و ترویجی در جوار نمایشگاه خبر داده و می‌گوید: بنا داریم فعالیت‌های تبلیغی و ترویجی را در نمایشگاه کتاب امسال شکل دهیم و به نحوی اقدام کنیم که کتاب‌های خوب نشرها بیشتر دیده شود. می‌خواهیم فضای تبلیغی مناسبی را رقم بزنیم تا به مردم برای پیدا کردن کتاب خوب و کتاب‌های خوب ناشران مرتبط با سازمان تبلیغات اسلامی کمک کنیم. در طول برگزاری نمایشگاه در مبادی نمایشگاه،

اقبال عمومی

به عنوان معیادگاه علاقه‌مندان حوزه فرهنگ و آبروی فرهنگی کل کشور نام می‌برد و اضافه می‌کند: وقتی در نمایشگاه‌های خارج از کشور شرکت می‌کنید متوجه می‌شوید که همه آنها آرزوی‌شان این است که مخاطبانی مثل مخاطبان نمایشگاه کتاب ایران داشته باشند. مفهوم این حرف این نیست که ما و نمایشگاه کتابمان نقطه ضعف نداریم و بهتر از این نمی‌تواند برگزار شود، بلکه مفهومش این است که قدر داشته‌های خودمان را بدانیم و آنها را قویست کنیم. به نظر داشته این نمایشگاه، اقبال عمومی و مردمی و حضور خانواده‌ها است. بازدید خانوادگی و خانواده‌محور بودن نمایشگاه کتاب جزو بزرگ‌ترین امتیازات نمایشگاه است.

معلمی گویا معنادارانه ادامه می‌دهد: هر کاری که باعث شود این اتفاق خوب به‌هم بریزد حتماً خیانت به فرهنگ کشور است و کسانی که تلاش می‌کنند این نمایشگاه را از یک نمایشگاه عمومی به یک نمایشگاه تخصصی تبدیل کنند،

پرفروش‌های غرفه انتشارات ایران در سی و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

چاپ سی و هشتم «نامیرا» در نشر نیستان

پیدا کنید. این رمان برنده جوایز مختلفی از جمله جایزه جلال شده است. بنا بر خبر دیگری، کتاب «گلستان خوانی برای کم‌حوله‌ها» اثر داوود غفارزادگان نیز به همت انتشارات نیستان به چاپ دوم رسیده و در نمایشگاه کتاب عرضه شده است.

دنبال حقیقت هستند اما در میان رفتارهای متناقض سرداران بزرگ کوفه، بین حمایت از امام حسین (ع) و یا وفاداری به یزید سرگردانند.

پاسخ بسیاری از معماهای عاشورا و کربلا را می‌توانید در رمان تاریخی و تحلیلی نامیرا

رمان «نامیرا» نوشته صادق کریمیار برای سی و هشتمین بار در ۲۴۶ صفحه رقعی از سوی نشر نیستان تجدید چاپ و وارد بازار کتاب شد. این رمان در مورد دختر و پسری جوان از اهالی کوفه است که بدون منفعت‌طلبی‌های روزافزون مردم کوفه به

مقدس، سه‌شنبه ۲۴ اردیبهشت‌ماه ساعت ۱۴ با حضور علی داوودی، ناصر پروانی و هادی خورشیدیان در سی و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب برگزار می‌شود. در بخشی از کتاب آمده: «عملیات کربلای یک که شروع شد، دل‌مان هر لحظه هُری

کتاب «تا پلاک ۱۴۰» خاطرات اهالی قلم از دوران دفاع مقدس اثر آذر خزاعی سرچشمه بعد از گذشت حدود سه سال از انتشار اولیه به چاپ سوم رسیده. به همین منظور نشست در غرفه انتشارات صریح‌روابسته به بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع

کتاب «تا پلاک ۱۴۰» خاطرات اهالی قلم از دوران دفاع مقدس اثر آذر خزاعی سرچشمه بعد از گذشت حدود سه سال از انتشار اولیه به چاپ سوم رسیده. به همین منظور نشست در غرفه انتشارات صریح‌روابسته به بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع

روایتی برای جمع‌آوری خاطرات ۱۴۰ اهل قلم از دفاع مقدس

نگاهی به کتاب کودک «سیب آخر»

کتابی دوست‌داشتنی درباره شخصیتی دوست‌داشتنی

عاطفه محمدباغبان فعال فرهنگی

وقتی زمین و زمان روی سر آدم خراب شده باشد و از همه جای شهر غم بیبارد بیشتر از همه چیز دیدن یک آشناست که روحیه آدم را عوض می‌کند، مخصوصاً اگر آن آشنا حاج قاسم سلیمانی باشد. همیشه یکی از بهترین راه‌ها برای معرفی قهرمانان و شخصیت‌های برجسته، بیان خدمات آنها بوده

است. حضور مؤثر و کمک‌رسانی ویژه حاج قاسم سلیمانی در سیل خوزستان هم یکی از خدمات این قهرمان ملی است که رسالت کتاب کودک «سیب آخر» بیان این رویداد است تا با مشخص شدن نقش حاج قاسم در مهار سیل خوزستان، بخشی از ویژگی‌های مردمی او به تصویر کشیده شود و کودکان با این شخصیت آشنا شوند.

داستان با یک دیالوگ که گویای یک جرقه ذهنی است شروع می‌شود که آغاز نسبتاً خوب و خلاقانه است. ادبیات کتاب سلیس، روان و قابل فهم برای کودکان دبستانی است و نویسنده از جملات طولانی یا تقیل استفاده نکرده است. نویسنده به خوبی فضا را توصیف کرده و در طی داستان هم فضای صمیمانه بین پدر و دختر نمایش داده می‌شود که از نکات مثبت این اثر است.

نویسنده «سیب آخر» یکی از خدمات مهم و ملموس سردار سلیمانی را برای معرفی به کودکان انتخاب کرده است، اما ساختار این اثر می‌توانست بهتر مهندسی شود و اگر برخی نکات رعایت می‌شد، نویسنده در هدف خود موفق‌تر بود؛ اول اینکه بهتر بود برای بیان این واقعه (یعنی حضور حاج قاسم در سیل)، سوژه گیراتر و جذاب‌تری انتخاب می‌کرد یا لاف‌ها را با طرح جذاب‌تری بیان می‌کرد. مثلاً سوژه داستان می‌توانست مربوط به کودکی باشد که بعد از سیل خودش یا خانواده‌اش دچار مشکلی جدی شده‌اند و برای رفع این مشکل تلاش می‌کنند و نهایتاً در انتهای داستان، آن مشکل به وسیله کارهایی که حاج قاسم سلیمانی در آن منطقه انجام داده است، حل شود و حاج قاسم به عنوان قهرمان و کره‌گشای داستان مطرح شود.

نکته دوم که بسیار حائز اهمیت است اینکه وقتی هدف کتاب، معرفی خدمات یک شخصیت است، لازم است نویسنده در بیان داستان را بنویسد که تأثیرگذار بودن و کره‌گشایی قهرمان در طول داستان توسط مخاطب لمس شود و خودش به این نتیجه برسد که قهرمان داستان چقدر مؤثر بوده است نه اینکه کمک‌رسانی آن شخصیت، در دیالوگ و متن داستان به شکل روایت بیان شود، چرا که این شیوه، اثرگذاری کمتری دارد.

سومین نکته اینکه با وجود ویژگی‌های مثبتی که داستان دارد اما کره‌گشایی و کره‌گشایی‌اش بسیار ضعیف است. کشمکش‌های داستان دیر شروع می‌شوند، چندان به چشم نمی‌آیند و چالش اصلی داستان هم برجسته نیست، همین موضوع باعث شده است که داستان یک فضای سرد و بدون هیجان داشته باشد و از کشش و لذت داستان بکاهد.

ایراد چهارم و تقریباً مهم‌ترین ایراد اثر، این است که درونمایه داستان به‌درستی شکل نگرفته و اصلاً مشخص نیست. گویا نویسنده آن قدر ذهنش معطوف به بیان خدمات حاج قاسم بوده است که فراموش کرده درونمایه این اثر با رسالت آن که «بیان حضور مؤثر حاج قاسم است» تفاوت دارد! توجه نکردن به درونمایه باعث شده است که مخاطب در طول داستان با یک خط سیر مشخص از داستان مواجه نباشد یعنی در داستان اطلاعات یا دیالوگ‌هایی نوشته شده که مشخص نیست با هدف داستان چه ارتباطی دارد و خواننده را گیج می‌کند. مانند قسمتی که سخن از سیل جمعیت به میان آمده است. بی‌انتهای داستان که از محبت حاج قاسم به بچه‌ها گفته می‌شود و برای مخاطب ایجاد سردرگمی می‌کند که بالاخره نویسنده قصد دارد کمک‌رسانی حاج قاسم در سیل خوزستان را به تصویر بکشد یا محبت و توجه ایشان به کودکان را!

پنجمین نکته اینکه نویسنده برای شخصیت‌پردازی «پدر حنا» در این داستان تلاش کرده است اما شاید این شخصیت‌پردازی می‌توانست برای سایرین هم اتفاق بیفتد. نکته مهم دیگر اینکه در اواخر داستان، جایی که سیب به حاج قاسم داده می‌شود مخاطب دوست دارد از آن صحنه چیزهای بیشتری بداند مثلاً واکنش حاج قاسم یا اتفاقات بعد از آن. اما نویسنده از آن مقطع به یکباره گذر می‌کند و به فضای دیگری می‌رود در حالی که ذهن مخاطب هنوز درگیران فضاست.

اگر چه که تصویرگری کتاب، زیبا، واقعی و نزدیک به فضای رویداد است اما فضای غمبار و ترسناک سیل در کتاب و بخصوص در نقاشی آن غلبه کرده و از جذابیت داستان می‌کاهد در حالی که نویسنده می‌توانست این فضا را در پس فضایی کودکانه مخفی کند تا کمتر به چشم بیاید. مانند کاری که نویسنده کتاب «مردی که زبان کبوترها را می‌دانست» دیگر کتاب کودک ناشر-انجام داده است و در این کتاب فضای جذاب ارتباط بچه‌ها با کبوتر بر فضای ترسناک جنگ غلبه دارد. اما «سیب آخر» با تمام نقدهایی که به آن وارد است یک کتاب دوست‌داشتنی محسوب می‌شود، چراکه درباره یک شخصیت دوست‌داشتنی نوشته شده و بر اساس یک اتفاق واقعی هم روایت شده است، البته انتخاب عنوانی جذاب‌تر برای کتاب می‌توانست گریزی کتاب را بیشتر از این

هم بسازد. در پایان باید گفت آشنایی کودکان با قهرمانان ملی، مسأله مهمی است که تلاش برای آن بسیار ارزشمند است و با وجود تمام نکاتی که گفته شد نباید فراموش کرد که محمد خسروی‌راد، نویسنده کتاب «سیب آخر» و انتشارات «راه یار» کاملاً مهم و قابل تقدیری در این زمینه برداشته‌اند، چرا که شروع یک حرکت، همیشه سخت‌ترین قسمت آن حرکت است.

در اواخر داستان، جایی که سیب به حاج قاسم داده می‌شود مخاطب دوست دارد از آن صحنه چیزهای بیشتری بداند مثلاً واکنش حاج قاسم یا اتفاقات بعد از آن. اما نویسنده از آن مقطع به یکباره گذر می‌کند و به فضای دیگری می‌رود در حالی که ذهن مخاطب هنوز درگیر آن فضاست

